

Արտաին գործեր միմիայն կատարելու
ցաւացաւորութիւններ տալ Մարտի
վի ճտի այն կտորի մասին, որ
կարելի է ներակայացնել, թէ Ռուսաստանի
և դաշնակիցների միջև համա-
ձայնութիւն է կայացել ներդրում
մատնել որով խնդրել վճարել է մի
հարկ մանկատան կերպով Միջնաբերդ
ամենավճարական կերպով հաստատե-
րուած է, որ այդպիսի համաձայնութիւն
գոյութիւն չունի

Չիսնկելիցն, տարակերտ Միջնաբերդ
և Մարտիկի, յայտարարած է, որ
այս մարտիկի, չնայելով բոլոր տար-
ձգութիւններին, ինքը չի վիճել
տեսանմանն ստիպել զինվորական
դիւանդանի հետ զինվորական

կողմ, արգելաւ եւ Գերմանիայում, և մասնաւորապէս, որ երկրի փրկութեան միջոց ճանապարհը ժողովրդի ազատագրութեան մէջ և տեսնում ինքը

ՍԱՄՈՒԼ

«Արեւ»-ում Միտսարը, կանգ է առնում մեր երկրագործ ժողովրդի ներկայ վիճակի վրայ:

Այսօր վաղը գարուն է և գարնանային ժամանակ, իսկ այն տեղերում որ վարելահողերը դեռ անաչ է և ու սերմ չի դրած, գիւղացին—ինչ գնով ուզում է լինի—պիտի աշխատի սերմ ցանել:

—Աստուծոյ ցանքս մնալ չենք (խորոշ) ասում էր մեզ անցեալ օրը մի գիւղացին—մեր եղանակը որովհետեւ մեր քանակը, մեր կէտն կողմէ կողմէ չէր ծախսուի, մեր կէտն կողմէ կողմէ ու սերմ կանոններ, կը ցանէին, և ասանց վարի երբեք չենք մնայ:

Սակայն այսօր մի ծանր խնդիր է դրած գաղափարն աշխատանքի սիրտը այդ գիւղացու առջ, թէ նա իր իրաւունքը պէտք է ձեռք բերի իր սերմացուին, ինչ միջոցով և... վերջապէս, ով պէտք է լինի նրա արտադրանքի մէջ: Այս շտապարարով ցորեն ունի, ոչ գրագիտութեամբ, ոչ ասանց տղամարդ:

Այդ մասին պէտք է մտաւորել Գիւղացուական Ընկերութիւնը, մարտկազարդական կամ պարենաւորական խնդրով գրողով մարմինները, քաղաքները միութիւնները ու քաղաքային ինքնակառավարութիւնները: Գիւղացին այդ անկողն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ժիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Ծիշտ է, ասում են, Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

Բագուս չի մնում է հայ գրագիտներից հետևողական այդ և գրագիտ քաղաքում ժողովրդին հայ տալով նպատակով մի ընկերութիւն և մեր քաղաքային ինքնակառավարութիւն և առաքելութիւն ունի իր վրայ վերցրած գիւղացուական ժողովրդին օգնելու, բայց ձեռքով եղած միջոցներն ինչ կազմակերպութիւններն և հողատու ոչ կազմակերպութիւն ունի և ոչ հնար:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂԱՅԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Մոսկուայի Հայկական կոմիտէն Էրզրում է ուղարկել ընկերութեանը ու զեղորայքի մեծ պաշարով, իրականացնել օգնութիւն հասցնելու չլուծած հայերին Կոմիտէն միաժամանակ յանձնարարել է իր առաջին և երկրորդ բժշկական-անդամու խմբերի ղեկավարներին, որ սրանք նորից խմբեր կազմեն և կենսամթերքներով ճանապարհեն Մուշի և Խնուսի գաղթօգնելու Կոմիտէն նախնական ծախսերի համար յատկացրել է 20,000 ա., բացի այդ կոմիտէն 5000 ա. ևս յատկացրել է, որ Մուշի և Խնուսի փախուսականներին վերամկներ ուղարկեն:

Վոլկանան ուղարկելու զորքի լիազօր գնեւոր թափառներ, որ ծառայութեանը զորքերով գնացել էր Բայազէտ և Դիաղինի շրջանը վերադարձել է:

Քաղաք. Մուրթիւնը, բացի 3 անդամու կայաններից, բաց է անում էլի 5 անդամու և 2 անդամու-բժշկական կայաններ Խնուս — Բիթլիս գծի վրայ: Նոյնպիսի կայաններ է բաց անում նաև Կոնիկում, Կիւս-Կիւս — Վառդգիւյում, Մուսկայում, Չուխուրում, Նարիտիւում, Սեկաւում և Մարեբիւում:

Գնեւոր ղե-Վիտտէից ստացել է հետևեալ հեռագիրը. «Մուշից տեղեկացրին, որ այնտեղ կան 3000 փախուսական հայեր, որոնց մեծ մասը անուղի չունի, զարհուրելի թշուառութիւն է տիրում, որպէս թէ արդէն սովամահութեանը զեղքեր են եղել: Փախուսականները թիւը շարունակ անկում է, որոնց մեծ մասը կանայք և երեխաներ են: Բժշկական օրէն օգնութիւն չկայ: Բիթլիսում եւս տարափոխիկ հիւանդութիւնների երևույթ: Տեղական պարէնի միջոցներ բուրդով չկան: Խմ պաշարից նրանց օգնել չեն կարող: Իմացիի Խնուսի գծին լիազօրներ, որը խնամաշատ մի քանի օրայ քան ուղարկել, բայց այդ ընդ էր Բո ժամանակին հարկաւոր է անդրադարձնել և պարենաւորմանը զորքի մեծ օգնութիւն հայ բարեգործական կազմակերպութիւնների կողմից»:

Մի գեղեցիկ լուր Բագուսի մամուլի մէջ «Daily News» լրագրից ասած, որ անգլիական կառավարութիւնը որոշել է ղեկավարել իր թուրք կանանց, կոչ անելով նրանց կազմակերպել գիւղացուական բաւարար, դուռ կանանցից, անգլիական գիւղի համար: Այդ բաները պէտք է բացակայում լինի մասնաւորապէս 400 հազար կանանցից, որոնք և պէտք է փոխարինեն պատերազմը զնացած տղամարդկանց: Այս նպատակով անգլիական աշխատանքը կատարեն: Գոչի մէջ ասում է, որ այդ բանաւոր կանայք են զուգի նոյնիսկ քաղաքացի կանայք, նոյնիսկ փախուսականներ, եթէ նրանք կարող կը լինեն և կը կանանց օրական մի-երկու ժամ աշխատանքով օգտակար լինի իրենց գիւղացի բոլորներին...:

Ինչ տարակուս, որ այդ բանաւոր կանանցից նախապատրաստական վարժութեան փորձեր և ասպ կը անեն դառն ու ձեռք կանել մեքենան—անուշտ կատարելագործած մեքենան, և ոչ մեր ման ու ման-գաղը...:

Այդ միջոցին է դիմում անա անգլիացին, որ իր գիւղացու աշխատանքը շարունակաբար անլուծելի է իսկ այդ միջոցը կարող է գործադրել մեր ժողովրդը, մեր կառավարութիւնը, մեր գիւղը և մեր գիւղացիները: Մեր կանայք, գիւղացի դուստրներ, զգալիաւորաբար, շատ վաղէն զաւարտին աշխատանքը, իսկ վարժարաններ—միջնակարգ անգլիական դպրոցներ: Ո՞վ պիտի կազմակերպի դպրոցներ: Եւ կարող կը լինեն արդեօք իրենց բացառապէս տղամարդկանց փոխարինել: Թէ նրանց դպրոցը կը մնայ անմշակ ու իրենց դասակներով հանդերձ սովի ու քաղցի մահ գիւղերում տառապելիս:

Այդ կողմից ուսն կրնա երջանիկ է, նա գիտէ դառն գնաւ և կատարել թուրք աշխատանքները տղամարդից ոչ պակաս: Որովհետեւ մա փաղտ է սովորել այդ դրութեան, նրա անուշտութիւն վարդէն է պատրաստել դառնում: Իսկ հայ կիւնը—մեր պիտի սովորի Արեւմտեան պիտի սովորի:

Ան ցանք, որոնց մասին պէտք է մտածել, որոնց պէտք է հարթել ու շտկել:

Մենք կարծում ենք, որ հայ կիւնը կարող է, կարիքը ստիպած դեպքում, կատարել տղամարդի աշխատանքները շատ ասար: Միայն անհրաժեշտ է, որ մեր ընկերութիւնները անխնայաբար միջոցներ տան հայ գիւղացուին իր տնտեսութիւնը վաւերելու:

Բայց մենք շատ դանդաղ ենք շարժւում: Մենք էլ վաղուց է, որ լսել ենք

ենք՝ դադարեցրել էին առևտուրը, պատճառաբանելով, որ միս չունին. քաղ. պարենաւորման մասի կառավարելը, ի նկատի ունենալով այդ, հրամայել է առևտուր-տնտեսական մասի ուստիական գործակալներին, որ սրանք ստիպմամբ բանան խնուսութիւնը: Հրամանը կատարել է և 3—4 ժամայ մէջ միւս վաճառել է:

Վերջին օրերս թիֆլիսի քաղաքային № 7 հիւանդանոցն է մտել կրտսեր հայ բժիշկ Լ. Գ. Խաչատուրեանը:

Վերջին օրերս քաղաքային հիւանդանոցներն են մտել հետեւեալ հիւանդ և վիրաւոր հայ սպաները. Յ. Տիգր. Յովհաննէկան և Կ. Լուկ. Դուրանեան:

Երկրագործական ղեկավարման տը 1000 ա. է յատկացրել Կայսերական Ռուսական Աշխատողական ընկերութեանը Տաճկաստանում գրուած վարչերում կատարելու համար:

Հաստատ աղբիւրից մեզ հաղորդում են, որ Մոսկուայից թիֆլիսի վաճառականներն քանից ղեկավոր է հրապարակ Միտսար Արքանաւորի Բուրխութեանը:

ԱՐԻԵՍ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹ.

ԺՈՂՈՎՆԵՐ ԵՒ ԴԱՍԱԽՈՒՆԹ.

ՈՒՍՈՒՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ԴԱՍԱԽՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

Շարաթ, մարտի 12-ին երեկոյան ժամը 8-ին, Գայիսեան զորքի ղեկավար, Ուսուցչական Միութեան նախաձեռնութեամբ Տ. Մուշեղեանը կարգաւ մի ղեկնցում է Մանկավարժական թանգարան, նրա կազմակերպման անհրաժեշտութիւնը հայ զորքաների համար—խնդրի մասին:

Դանիէլ ծայրէ մի ծայր վրէն էր ուսուցչի — ուսուցչուհիներով և հետաքրքրուող հիւրերով: Մուշեղ ձր էր ամենքի համար: Սա երրորդ դասարանութիւն է, որ Ուսուցչական Միութեան կազմակերպում է այս տարի և ամեն անգամ էլ առանձին հանգրով ու հետաքրքրութեամբ ուսուցչուհիները ներկայ է լինում:

Տ. Մուշեղեանի կարգաւորած ղեկնցումը ինչնի մի հետաքրքիր նիւթ էր զորքական, մանկավարժական և արտադրողական կրթութեան խնդրերի վերաբերմամբ: Մանրանալով այդ երեք էական խնդիրները վրայ դասախոսը կարողացաւ ցոյց տալ թէ թանգարանները որքան մեծ դեր են խաղում այդ երեք շրջաններում:

Խօսելով թանգարանների ծագման, կառուցման, հաւաքութիւն և զործադրութեան մասին, ղեկնցանողը յիշատակեց Եւրոպայում և Ռուսաստանում եղած թանգարաններից նշանաւորները:

Այնուհետև ընդգծեց թանգարանների անսխալը, որոնցից յատուկ յիշատակութեամբ խօսեց գիտական, ժողովրդական, գիւտական, ազգագրական, կենսաբանական, անշարժ, շրջապայով և մանկավարժական բնոյթ ունեցող թանգարաններ մասին:

Առանձնապէս ծանրանալով մանկավարժական միայն ու զրկալոյց թանգարանների կատարել իր վրայ, դասախոսը շնչեց, որ այդ թանգարանները ընդհանր չեն գտլիս գրի դասաւանդման միջոցը դուրս վանելու դասաւանդութեան ապարդիւցիչ և ամեն առարկայի ուսուցման ժամանակ աշակերտի աչքի առաջ տեսնելի և շփոխի զարմնելու իրը, նիւթը և փորձը:

Ինչը կարող է ուսուցչի դասաւորման համար ստիպել այնպիսի դիւրութիւն, քան այն երեւոյթը, որ նա հետադարձութիւն ունի թանգարանի միջոցով իր առարկայի իւրաքանչիւր դասը, իր ամեն մի ուսուցչուհի խնդրելով զորքան ընկնի կերպով աշակերտի առաջ իրի փառաւ, իրի պիւր-ճախօ օրինակ:

Ինչը կարող է աշակերտի մտքի և հոգւ մէջ խորը տպաւորութիւն թողնել իր սովորելից նպատակը գիտելիքների վերաբերութեամբ, քան այն երեւոյթը, որ նա իր առաջը տեսնելով ցուցադրած իրը, պատկերը, քարտէզը, նրանց միջոցով հնարաւորութիւն է ունենում առարկան աչքով տեսնելու և մանրամասնորեն զննելու, ձեռքով շփոխելու և դրամատիկա համարելու, փորձի միջոցով ճշմարիտ ապացուցելու և խոր համոզմունք կազմելու:

Այսօրինակ գիտական, իրազեկական մեթոդը՝ մանկավարժական աշխատանքում մեթոդների մեթոդն է: Նուրաբար մանկավարժութիւնը ջանում է զարդանալու աւանդուղի թուր առարկաները—լեզուներ, մատենադարան:

կան, աշխարհագրութեան ու պատմութեանը, բուսաբանութեան ու կենդանաբանութեանը, ֆիզիկան ու քիմիան, նկարչութեան ու ձեռարկութեանը... բոլորը գիտողական ու իրազեկական ընթացքով դասաւանդել:

Թանգարանները, բացի զորքական-մանկավարժական ուսանելի կողմերից՝ ունին և աշակերտութեան արտադրողական կենքի մէջ խորը նշանակութիւն: Այստեղ մի ուրիշ, թերեւ աւելի կարեւոր նշանակութեամբ սովորեցնում են զորքականներին յատուկ աշխատութեամբ պահել ձեռք ընկած իրը, անայն առարկան, այս կամ այն նիւթը, գիրքը, քարտէզը... Մի խօսքով՝ այն ամենը, որ իր սեփականութիւնն է: Անկոյթ, անուշադիր, անտաքեր վերաբերմունքը հնարեւել վերանում են թանգարանները սիրող, թանգարանները սիրող և թանգարաններով հետաքրքրուող նախկին աշակերտութեան մէջ: Եւ սա պակաս յատկութիւն չէ, որ աշակերտը զորքից դուրս տանի իր ուսման և կրթութեան հետ... Սա խնայելու, տնտեսելու տալիս ուղին է, որ իրը սովորողը բուն զննելով զարգացան տարիներ մէջ, այնուհետեւ, արտադրողական կենդանում նրա համար կարեւոր նշանակութիւն կունենայ անպատկառ:

Դասախոսը կարեւոր է համարում թիֆլիսում, Ներսիսեան զորքի նոր շէնքում, ունենալով մի մանկավարժական կենտրոնական շարունակ թանգարան, որը ծառայելով քաղաքի ծիսական զորքաների կարեւորներին, միևնույն ժամանակ լինի Ներսիսեան, Յովհաննէան և Գայիսեան զորքաների շրջանաւարտների համար գիտական և իրազեկական մեթոդ սովորեցնող մի մշտնջենական վայր: Նոյն յարմարութիւնները կը տալ այն սկսեակ ու անխորժ գաղափարները, որոնք ուսուցչութեան հրաւիրելով անհարգանք ընկնում են գրի մերթի գրքերը:

Դասախոսութեան վերջ տեղի ունեցաւ ամբիբի փոխանակութիւն Շաւաթու թիւի թիմական տեղի նախադասութեամբ: Համարեա բոլոր խօսողները անվիճելի կերպով ընդունում էին ծիսական զորքաների համար մանկավարժական և ազգային բնոյթ ունեցող թանգարանի անհրաժեշտութիւնը և խօսողները, որոնք ձիւտելով մանկավարժական թանգարանի կարեւորութիւնը, առաջին տեղն էին տալիս ծիսական զորքաների սեփական թանգարան ունենալուն: Վերջը, ժողովրդական յանձնարարեցին Ուսուցչական Միութեան կենտրոնական վարչութեանը, որ նա մասնաւորապէս անհրաժեշտ թանգարան կազմի մի նախադի մանկավարժական թանգարանի կազմակերպութեան, նրան յատուկ հիւրերի և բաժնիների վերաբերմամբ, այլ և աշխի առաջ անի այն նիւթական միջոցներ, որոնցով կարելի կը լինի նախ հիւր զննելու թանգարանի և, երկրորդ, հարստացնելու:

Դասախոսութիւնն ու ընդգրկմախօսութիւնը տեղի 3 ժամ:

Նկ—Տար

ԴԱՍԱԽՈՒՆԱԿԱՆ

1915 Թ. ԱՊՐԻԼԻ 5-Ի ԱՆԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԴԱՏԱ

Մոսկու, 26 փետր.

Փետրուարի 22-ին Մոսկույի շրջանային դատարանում սկսեց 1915 թ. ապրիլի 5-ին Պրեօրաթմանու հրապարակած թանգարանի առթիւ տեղի ունեցած անկարգութիւններին դատը, որին լարած հետաքրքրութեամբ հետեւում էր Մոսկույի ամբողջ հասարակութիւնը: Եւ այդ հետաքրքրութիւնը հենց առաջին հայացքից նկատելի էր ոչ միայն հասարակական հարցերով հետաքրքրուող ինտելիգենցիայի և ուսանողութեան շրջանում, այլ և ամենալայն շախիւրով ազգայնականութեան ստորին խւիւրում: Եւ դա շատ հասկանալի է: Այն պայմանները, որոնք առաջ բերին ապրիլյան այդ անկարգութիւնները, առկա էին չեն վերացած: Նրանք ոչ միայն շարունակում են իրենց գոյութիւնը, այլ և գնալով աւելի և աւելի սուր կերպով բանը են ստանում: Դատաստանական դատիքի ժողովրդի համար նշանակաւոր կերպով անկարգութիւնը շրջանում, այլ և ամենալայն շախիւրով ազգայնականութեան ստորին խւիւրում: Եւ դա շատ հասկանալի է: Այն պայմանները, որոնք առաջ բերին ապրիլյան այդ անկարգութիւնները, առկա էին չեն վերացած: Նրանք ոչ միայն շարունակում են իրենց գոյութիւնը, այլ և գնալ

